

Aan de gemeenteraad van Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar
SO

Onderwerp

Monitor Sociaal Domein 2024

Ons kenmerk

20250410

Datum

VERZONDEN 15 MEI 2025

Geachte raad,

Met deze raadinformatiebrief informeren wij u over de monitor sociaal domein over het jaar 2024.

Bij deze raadsinformatiebrief ontvangt u een actueel overzicht vanuit de 'monitor sociaal domein', die via de applicatie PowerBI doorlopend actueel inzicht geeft in de data binnen het sociaal domein, zoals aantallen cliënten en uitgaven. Deze monitor is nog in ontwikkeling; er vindt continu afstemming plaats over de zichtbare data en wat dit zegt over de ontwikkelingen in het sociaal domein. Vooralsnog zijn alleen Wmo en Jeugd in de monitor verwerkt. Op dit moment zien we in de monitor bij Wmo dat daar maatwerkvoorzieningen jeugd benoemd worden. Dit is niet juist; we streven ernaar dit zo snel mogelijk aangepast te hebben.

In deze raadsinformatiebrief geven we eerst een toelichting op de uitgaven Werk & Inkomen (bijlage 1). Daarna volgt een toelichting op de monitor sociaal domein en daarin de voorzieningen Wmo en Jeugd (bijlage 2).

Werk & Inkomen

Het aantal uitkeringsdossiers is op peildatum 31 december 2024 in totaal 161. Dat is een lichte stijging ten opzichte van een jaar eerder, toen het totaal aantal uitkeringen 156 was. Het aantal Participatiewet (PW-) uitkeringen is gestegen van 143 naar 151. Deze lichte stijging komt mede door een toename van het aantal jongeren met een uitkering. Dit past binnen een landelijke trend. Het grote aantal vacatures sluit niet altijd aan op jongeren. Wanneer zij werkloos raken, komen zij minder snel in aanmerking voor een werkloosheidsuitkering en belanden zij sneller in de bijstand.

Daarnaast hebben wij in 2024 meer statushouders gehuisvest dan in 2023. Het grootste deel van hen heeft bij aanvang een uitkering nodig.

Hoewel het aantal uitkeringen is toegenomen, zijn de uitgaven afgenomen. In de jaarrekening 2024 is bij de verschillenanalyse € 242.000 voordeel opgenomen. Dit heeft verschillende oorzaken. Inwoners met een PW-uitkering kunnen meer inkomsten uit werk hebben ontvangen dan een jaar eerder, en werden gekort op hun uitkering. Daarnaast zien we een verschuiving van de doelgroep van ouderen naar jongeren. Jongeren ontvangen een lagere uitkering dan ouderen. Tot slot kan het aantal kostendelers een rol spelen. Doordat volwassen kinderen langer thuis wonen, tellen zij mee voor de hoogte van een bijstandsuitkering, die daarmee omlaag gaat. De monitor voor Werk & Inkomen vindt u in bijlage 1.

Monitor Sociaal Domein

De informatie die zichtbaar is in de monitor sociaal domein (bijlage 2) die u bij deze raadsinformatiebrief ontvangt, kent een vaste opbouw; eerst worden er tabellen en grafieken getoond van het aantal cliënten over 2022, 2023 en 2024. Vervolgens volgt een overzicht van het aantal indicaties voor dezelfde jaren. Hierbij is het goed om te weten dat één client meerdere indicaties kan hebben. Ten slotte wordt een overzicht getoond van de uitgaven over 2022, 2023 en 2024.

Er worden in de tabellen twee waardes genoemd: 'Aantal cliënten' en 'Aantal cliënten t/m maand'. De tweede kolom ('Aantal cliënten t/m maand') toont alle cliënten die in het jaar 2024 op enig moment een indicatie hebben gehad voor Wmo of Jeugd.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Het aantal cliënten binnen de Wmo is in 2024 gestegen ten opzichte van de jaren daarvoor. De stijging is met name zichtbaar binnen de aanvragen voor parkeervoorzieningen. Echter lag deze stijging vooral in het eerste half jaar. Na invoering van het nieuwe beleid in de tweede helft van 2024 zien we een daling in het aantal cliënten en in het aantal indicaties voor een parkeervoorziening.

De monitor sociaal domein laat geen overschrijding op de begroting zien. In de jaarrekening ziet u echter terug dat er op het volledige Wmo budget wel een overschrijding is. De jaarrekening en de monitor zijn niet één op één vergelijkbaar. In de jaarrekening wegen meer parameters mee dan in de monitor. We werken eraan om deze verschillen zo goed mogelijk te kunnen duiden.

Jeugdhulp

Kijkend naar het aantal cliënten in jeugdhulp over het jaar 2024, zien we een stijging van het aantal cliënten ten opzichte van 2023. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat de cliënten in Jeugdbescherming en Jeugdreclassering nu ook in de monitor getoond worden; dit was voorheen nog niet zo. Bij de Jeugd-GGZ, Behandeling en de Maatwerkarrangementen Jeugd (individuele jeugdhulp in de vorm van begeleiding) wordt juist een afname van het aantal cliënten gezien ten opzichte van 2023.

Het aantal indicaties voor jeugdhulp is in vergelijking met 2023 nagenoeg gelijk gebleven.

Wat betreft de uitgaven voor jeugdhulp zien we de kosten gelijk blijven; de totale uitgaven bedragen € 4,1 miljoen, over 2023 was dit ook 4,1 miljoen. Waar we, bij Jeugd-GGZ, Behandeling en Maatwerkarrangementen Jeugd, een afname zien van het aantal cliënten, nemen de kosten hiervan juist toe. Dit wordt veroorzaakt doordat er vaker sprake is van zwaardere problematiek op meerdere leefgebieden ten gevolge van psychosociale problematiek en/of een ontwikkelingsachterstand, verstandelijke beperking of gedragsproblematiek. We zien daarbij dat in de gezinnen waar deze problematieken spelen, er weinig tot geen mogelijkheden zijn om vanuit het netwerk te ondersteunen.

Uitgaven individuele voorzieningen jeugdhulp

In 2024 hebben we € 4.281.500 begroot voor jeugdhulp, dit is inclusief Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Gesloten plaatsing. Vorig jaar heeft uw raad besloten om het budget voor jeugdhulp structureel te verhogen, om hiermee qua begroting in lijn te komen met de steeds verder stijgende uitgaven voor jeugdhulp in de afgelopen jaren. We zien nu dat de uitgaven voor jeugdhulp in 2024 binnen begroting zijn gebleven, waarbij we met name zien dat de uitgaven in de tweede helft van het jaar afgenomen zijn ten opzichte van de eerste helft van het jaar. De oorzaak hiervoor is waarschijnlijk het oplopen van de wachtlijst voor Jeugd binnen het CMD.

Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Gesloten plaatsing

Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Gesloten Plaatsing (Jeugdzorg+) zijn in de begroting apart opgenomen posten voor jeugdhulp, omdat hier een andere financieringssysteem onder ligt. Bij Jeugdzorg+ gaat het om een beschikbaarheidsfinanciering; ook als er geen jeugdigen uit Waalre in een gesloten setting zijn geplaatst, wordt er een voorschotbedrag betaald voor de beschikbaarheid van een plaats. In 2024 is er geen jeugdige uit Waalre in Jeugdzorg+ geplaatst.

Raadsinformatieavond

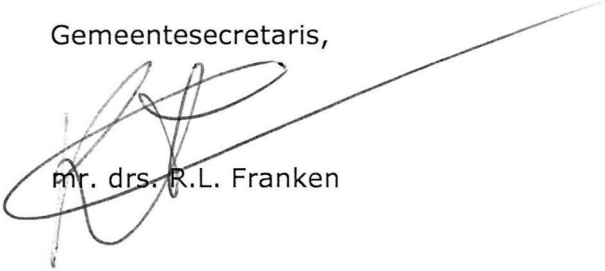
Op dinsdag 3 juni staat er een raadsinformatieavond gepland. Tijdens deze avond zullen zowel de Monitor Sociaal Domein als de Taskforce centraal staan. Wanneer u gerichte vragen heeft naar aanleiding van deze raadsinformatiebrief dan verzoeken wij u deze vragen uiterlijk maandag 26 mei via de griffie aan te leveren zodat wij u zo goed mogelijk van een antwoord kunnen voorzien tijdens de raadsinformatieavond.

Bijlage 1: Monitor Sociaal Domein Werk & Inkomen, peildatum 31 december 2024

Bijlage 2: Monitor Sociaal Domein Wmo en Jeugd 2024

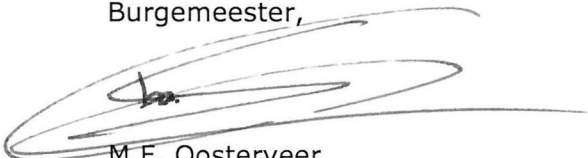
Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer